

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **A. P.** bytom v B., ul. J. S. č. X., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. mája 2008, č. k. 6Sd 57/07–18, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. mája 2008, č. k. 6Sd 57/07–18 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 9. mája 2007 číslo X. **zrušuje** a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 21. mája 2008, č. k. 6Sd 57/07–18, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 9. mája 2007 číslo X. ktorým nepriznala navrhovateľke invalidný ani čiastočný invalidný dôchodok podľa § 263a ods. 1 písm. a/ zák. č. 461/03 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 29 a § 37 zák. č. 100/88 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), lebo podľa záverov posudku posudkového lekára sociálneho poistenia navrhovateľka nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 zákona

o sociálnom zabezpečení ani čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 tohto zákona. Krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne a postup, ktorý mu predchádzal za vecne správne s odôvodnením, že odporkyňa rozhodla na základe lekárskeho posudku vypracovaného ku dňu jej rozhodovania a uviedol, že aj pre súd je pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia podľa § 250i Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie navrhovateľka. Podľa jej názoru krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, nakoľko jej zdravotný stav sa neustále zhoršuje a to aj v dôsledku ďalších ochorení ktoré sa postupne u nej prejavujú. K odvolaniu doložila lekárske správy a nálezy z obdobia po 9. máji 2007 a žiadala, aby bol jej zdravotný stav opätovne posúdený a rozsudok krajského súdu zrušený.

Odporkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je potrebné vyhovieť.

Podľa § 263a ods. 1 písm. a) tohto zákona poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o nároku na jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a to od zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006.

Podľa § 29 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení občan má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidným, bol zamestnaný po dobu potrebnú pre nárok na tento dôchodok a v čase vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok.

Občan je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie, alebo je schopný vykonávať sústavné zamestnanie iba za celkom mimoriadnych podmienok (nevidomí občania, občania s veľmi ťažkými ortopedickými chybami a pod.).

Podľa § 37 ods. 3 písm. a/ až c/ zákona o sociálnom zabezpečení občan je čiastočne invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav jeho telesné alebo duševné schopnosti dosahujú polovicu schopností na výkon sústavného zamestnania u zdravých občanov, alebo je schopný vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok, ktoré ustanoví Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo má značne sťažené všeobecné životné podmienky.

Zo spisov vyplýva, že samotná odporkyňa navrhla v súdnom konaní odročenie pojednávania a doplnenie dokazovania s poukazom na novšie lekárske správy a nálezy predložené navrhovateľkou a na jej tvrdenia o zhoršujúcom sa zdravotnom stave. Jej návrh na doplnenie dokazovania však súd prvého stupňa neakceptoval a pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia vychádzal z nesprávneho právneho názoru, podľa ktorého pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporkyne v konaní podľa V. časti tretej hlavy OSP je právne významný skutkový stav, ktorý existoval v čase rozhodnutia odporkyne. Samotná odporkyňa takéto dokazovanie v priebehu súdneho konania tiež nevykonala.

V tretej hlave piatej časti OSP je upravený postup súdu pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, pričom ustanovenia druhej hlavy sa použijú primerane, pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak (§ 250I OSP).

V konaní podľa V. časti tretej hlavy OSP, ktorá upravuje konanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam orgánov verejnej správy však pre súd nie je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia správneho orgánu, lebo toto rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť a skutkové okolnosti, ktoré boli právne významné pre posúdenie jeho vecnej správnosti a zákonnosti sa môžu meniť až do právoplatného rozhodnutia súdu. Konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne v dávkovej veci (teda aj v konaní o invalidnom dôchodku, prípadne čiastočnom invalidnom dôchodku) je konaním podľa V. časti tretej hlavy OSP, preto je povinnosťou súdu prihliadať aj na tie skutočnosti,

ktoré nastali v priebehu súdneho konania pred právoplatným rozhodnutím súdu o opravnom prostriedku, podanom proti rozhodnutiu odporkyne v dávkovej veci.

Krajský súd preto nepostupoval v súlade so zákonom, keď s poukazom na § 250i OSP však dokazovanie nedoplnil, nepožiadaval posudkového lekára o aktualizáciu posudkov zdravotného stavu navrhovateľky a rozhodnutie odporkyne potvrdil s odôvodnením, že do 5. mája 2007 (teda do jej rozhodnutia) ešte ochorenie navrhovateľky na hypertenziu diagnostikované nebolo.

Súd však v konaní o opravnom prostriedku musí rozhodnúť na základe skutočného stavu veci, ktorý existuje v čase jeho rozhodovania. Z uvedeného dôvodu môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250q ods. 1 OSP) sám, alebo môže ich vykonanie vyžadovať od odporkyne.

Na základe vykonaného dokazovania mohol preto krajský súd priamo skúmať pravdivosť tvrdení navrhovateľky o zhoršujúcom sa zdravotnom stave a po prípadnom doplnení dokazovania rozhodnúť vo veci na základe skutočného stavu. V prípade, ak nepovažoval vykonané dokazovanie za dostatočné a ak súd ich vykonávaním nemienil nahrádzať konanie odporkyne, bolo jeho povinnosťou napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odporkyne na ďalšie konanie.

Krajský súd však nevykonával žiadne dôkazy a to napriek tomu, že samotná odporkyňa navrhla doplniť dokazovanie novým vyšetrením zdravotného stavu navrhovateľky a uvedený návrh účastníkov bol dôvodný.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa nepovažoval za dostatočne doložený vykonaným dokazovaním.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil jej vec na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že v ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, za účelom riadneho zistenia skutočného stavu doplní dokazovanie a zdravotný stav navrhovateľky znova posúdi a to aj s prihliadnutím na novšie doklady o jej zdravotnom stave a po posúdení jej

súčasného zdravotného stavu posudkovými orgánmi, ktoré sú na vykonanie takéhoto zistenia oprávnené.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko úspešnej navrhovateľke v konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2009

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová